

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Şubat 2021

HTM PERAKENDECİLİĞİ SEKTÖR İNCELEMESİ ÖN RAPORU YAYIMLANDI

Rekabet Kurumu, uzun süredir devam eden hızlı tüketim malları (HTM) perakendeciliği sektör incelemesinin sonuçlarını içeren ön raporunu yayımladı. Ön rapor, HTM perakendeciliği sektörüne ilişkin sorunları tespit ederken bu sorunlara ilişkin politika önerileri ortaya koyuyor.

Ön Raporun İçeriği

HTM perakendeciliği alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin gerek pazar paylarının gerekse alıcı güçlerinin önemli ölçüde arttığı tespit edilmiştir. Alıcı gücündeki artışın nedenlerinin, HTM perakendeciliği pazarında ilk dört perakendecinin pazar payları toplamının ve ayrıca özel markalı ürünlerin perakendecilerin satışları içindeki oranının artması olduğu belirtilmiştir. Raporla, ilk dört perakendecinin pazar payları artarken yerel ve küçük perakendecilerin pazar payı kaybettiği vurgulanmıştır. Rapora göre, perakendecilerin, alıcı gücüne bağlı olarak, tedarikçilerden çeşitli adlar altında bedel alma, uzun ödeme vadeleri ve sözleşme koşullarını tek taraflı olarak değiştirme gibi uygulamaları bulunmaktadır. Alıcı gücü kaynaklı "haksız ticari uygulamalar" olarak adlandırılan bu tür sorunların perakendeci ve tedarikçilerin pazarlık gücündeki dengesizlikten kaynaklandığı belirtilmiştir. Raporla alıcı gücünün kötüye kullanılmasını önlemek amacıyla düzenlemeler yapılması gerektiği ifade edilerek çeşitli öneriler ortaya konulmuştur.

Bu önerilerden en dikkat çekici olanı, alıcı gücünün kötüye kullanılmasının önlenmesini temin edecek yasal bir düzenleme yapılması ve bu düzenlemeyi uygulamaktan sorumlu yeni bir bağımsız idari otorite kurulmasına ilişkindir. Rekabet Kurumu tarafından önerilen düzenleme, bozulabilir tarımsal gıda ürünleri bakımından 30 günü aşan ödeme vadelerinin, diğer tarımsal gıda ürünleri bakımından ise 60 günü aşan ödeme vadelerinin, ayrıca kayıp ve bozuk mal riskinin tedarikçiye

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

transferi, işlemle ilgili olmayan ödeme talepleri ve alıcının tek taraflı sözleşme değişikliklerinin yasaklanması gibi hususlar içermektedir. Rekabet Kurumu'nun düzenleme önerisinde Haksız Ticari Uygulamalara İlişkin Avrupa Birliği Direktifi ve İngiltere'deki Süpermarket Ombudsmanlığı sistemini temel aldığı anlaşılmaktadır.

Raporda HTM perakendeciliği sektörü özelinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin olarak, 4. maddede yer alan uyumlu eylem karinesinin daha etkin bir şekilde kullanılabilmesi ve 6. maddede yer alan birlikte hakim durum kavramının dikkate alınabileceği ifade edilmiştir. HTM perakendeciliği sektöründe yoğunlaşma denetiminin sıkılaştırılabileceği, birleşme devralma başvurularında daha dar coğrafi pazar tanımlarının yapılabileceği ve birleşme devralmalara yönelik bildirim eşiklerinin sektör özelinde yeniden belirlenebileceği belirtilmiştir. Ek olarak, yerel perakendecilerin daha uygun fiyatlarla ürün satın almasını sağlamak üzere, ortak satın alma yapımlarının ve özel markalı ürün üretirme konusunda iş birliklerinin teşvik edilebileceği ve bu tür iş birliklerine muafiyet tanınabileceği vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, Rekabet Kurumu'nun politika önerilerinin benimsenmesi ve yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi halinde perakendeci ile tedarikçi ilişkilerinde yeni bir dönemin başlayacağı söylenebilir.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr